

független Újság

politikai napilap

Két és fél millió pengő segélyt ad az állam a vidéki városoknak a forgalmiadó kiesés kárpótlásaképpen

Debrecen város vidéki rekordja: évi 360.000 pengős veszteség a forgalmiadó részesedésben — A két és félmillió pengő segély tíz törvényhatósági és 44 megyei város között oszlik meg — Állítólag a rendőrségi hozzájárulás terhein is könnyít az állam

Évek óta állandó irány Magyarország államháztartásában a városok lakosságának adóval való túlterhelése. A városok egyre-másra kapták az államtól a különböző közigazgatási feladatokat, amelyek addig az állam gondoskodási körébe estek. Így történt, hogy a városok lakossága adózás tekintetében hátrányos helyzetbe jutott. A forgalmi adó bevezetésekor az állam a forgalmi adó kezelését a városoknak éppen azért engedte át, hogy felhalmozott terheik könnyebbitésére lehetőséget adjon azáltal, hogy a forgalmi adó kezeléséért részesedést juttatott a városoknak. Időközben azonban a forgalmi adóbevételek egyre olvadtak, részben a forgalom esőkenése által, részben pedig azért, mert a fázisadó bevezetése a különböző szakmák egész sorában elterelte a forgalmiadóbevételeket a városok adóhivatalai felől.

Hiába panaszkodtak évek óta már a vidéki városok azon a lehetetlen helyzeten, hogy olyan feladatokat kell végezniük, amelyek azelőtt az állam hatáskörébe tartoztak és hogy bevételeik állandóan olvadnak. A Független Újság augusztus 1-i számában mutatott rá arra, hogy

lehetetlen szó nélkül tűrniük jövedelmeik csökkenését a vidéki városoknak, hiszen csak a tíz törvényhatósági város forgalmiadórészesedése 1929-től mástfélmillió pengővel csökkent, a negyvennégy megyei város ilyen bevételeiben pedig 14 millió csökkenés mutatkozik.

A tíz törvényhatósági jogú város forgalmi adórészesedése 1929-ben 3.189.000 pengő volt, 1936-ban már azonban

csak 1.711.000 pengő.

A negyvennégy megyei város 1929-ben 22.567.000 pengő jövedelmet kapott forgalmi adó címen 1936-ban azonban már mindössze 8.497.400 pengőt.

Megdőböntő Debrecen forgalmiadó bevételeinek esése. A forgalmiadóból Debrecen 1932-ben 553.071 pengővel részesült, 1936-ban pedig e címen 173.267 pengő részesedést és segélyt kapott az államtól. Tehát Debrecenben a csökkenés hét év alatt 370.000 pengő volt.

Az egész Magyarországon Debrecen vezetett ebben a tekintetben, utána következett Szeged, amely bevételeiből hét év alatt 320.000 pengőt veszített.

A városok országos szövetsége már régen kérte a várostól a forgalmiadó részesedés felemelését, a dolgot azonban Budapest költségvetésének óriási hiánya érlelte meg annyira, hogy

végre az állam a városok segítségére siessen.

A fővárosnak az állam az elvont adójövödelmekből most

3 és fél millió pengő évi segély visszautalását határozta el.

Ezzel kapcsolatban most jól informált helyről azt az értesülést vesszük, hogy a közeli napokban megjelenik egy rendelet, amely

a törvényhatósági és megyei városok jövő évi segélyéről intézkedik. Mint hírlik, a vidéki városoknak az állam két és félmillió pengőt fog visszaadni az elvesztett forgalmiadó jövedelemből.

Tekintve, hogy a kiesés óriási, a két és félmillió pengő segély, amelyet a

pénzügyminiszter rendelete pár napon belül a vidéki városok összességének megad, nagyon is mérsékeltnek látszik. Nem tudjuk, hogy Debrecen mennyit kap ebből a segélyből, de bármilyen legyen is ez az összeg, igen jól jön, hiszen Debrecen városnak a tisztviselői fizetésemelések és a burkolási járulékok visszafizetésének a jövő évben elkövetkező százezer pengős kiadása folytán körülbelül negyedmillió pengős olyan két költségvetési tétel van, amelyre tudunkkal aligha található fedezet. Debrecen tehát igen nagy bajból rantaná ki a forgalmiadó segély, ha csak az elvesztett 360.000 pengő helyében csak valamennyire is méltányos összeget irányozna elő a pénzügyminiszter rendelete.

Sokéves igazságtalanság a városok költségvetési tételei között az államrendőrség fenntartásához való hozzájárulás is. Debrecen ezen a téren is alaposan kivette a részét, mert nemcsak újonnan épült gyönyörű rendőri palotáját adta oda, hanem pontosan fizette a rendőrségi hozzájárulást is. Más városok ebben a tekintetben a boldog nemfizető előnyös helyzetét élvezik, amennyiben a vidéki városok rendőrségi hozzájárulási hátraléka 13.000.000 pengőre nőtt fel. Állítólag most a rendőrségi hozzájárulást is mérsékelik és rendezik a városoknak e címen fennálló hátralék tartozását. Debrecen városnak utána kell látnia, hogy ebben a tekintetben ne történjen vele az meg, ami megtörtént az egyenlőtlen adózás számtalan területén, hogy a pontos fizető elismerést kapott, a hátralékos adós pedig adóelengedést.

LEMONDOTT A TATARESCU-KORMÁNY

Goga Octavian nyert megbízást a kormányalakításra — Uralomra jut a szélső nacionalista, kisebbségellenes és tulzó párt

Bukarest, december 28. Bukarestben elterjedt hírek szerint Goga Octavian megalakította új kormányát, amelynek névsora — megerősítetlen hírek szerint — a következő:

Miniszterelnök és hadügyminiszter: Goga.

Külgügyminiszter: Micescu ügyvéd. Közlekedésügyi miniszter: Antonescu tábornok.

Közoktatásügyi miniszter: Petrovici egyetemi tanár.

Pénzügyminiszter: Savu, a Román Nemzeti Bank volt igazgatója.

Vallásügyi és művészeti miniszter: Lupas tanár.

Szövetkezeti miniszter Ghicescu. Munkaügyi miniszter: Guza György egyetemi tanár.

Közegészségügyi miniszter: Dr. Banu.

Kereskedelem- és iparügyi miniszter: Gigurtu mérnök.

Igazságügyi miniszter: Gelmegeanu.

A belügyi tárca betöltéséről, híre szerint, még folynak a tárgyalások két nemzeti parasztpárti politikussal, Galinescuval és Potarcával. Híre jár annak is, hogy a király megbízást adott Goga Oktaviannak arra, hogy a keresztény nemzeti párt tagjain kívül a nemzeti parasztpárt jobbszárnyának képviselőit is vegyék be a kormányba.

Abban az esetben, ha Goga kormánya valóban megalakul, ez a román belpolitika irányzatának erős jobbfelé tolvadását jelenti.

Goga, a fajvédő nemzeti keresztény párt vezére, közismert antiszemita és magyarellenes érzelmű ember. Neve magyar vonatkozásban is gyakran szerepelt, mint író és műfordító foglalkozott a magyar irodalommal. Ady nagy ismerője, aki egyébként a csucsai Ady-villát megvásárolta és most is ott lakik.

Általában kisebbségellenes és tulzó fajvédő, aki nem egyszer kijelentette, hogy véleménye szerint a kisebbségeknek sem joguk, sem szavuk nem lehet Romániában.

Bukarest, december 28. Hivatalosan jelentik, hogy a Tatarescu kormány lemondott.

Bukarest, december 28. Károly király kihallgatáson fogadta Cusa Sándor egyetemi tanárt.

Bukarest, december 28. Károly király kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt, aki a királyi palotából távozóan közölte az újságírókkal, hogy kormányával együtt lemondott. Lemondását azzal indokolta, hogy a választások során a szenátusban többségre tett szert, a képviselőválasztásokon azonban kisebbségben maradt. Ennek következtében 4 éves munkásságom után, amelynek során hormányommal együtt megszűnt a román ország belpolitikai helyzetét és kiépít

tetem Romániának szövetségeseihez való jóviszonyát, — működésemet a kormány élén kénytelen vagyok megszakitani, — fejezte be nyilatkozatát.

Bukarest, december 28. Ma reggel kezdődött meg a törvényhatósági bizottságok részéről választandó szenátorok megyénkénti megválasztása. — Minden megye egy-egy szenátort választ. Összesen tehát 71 szenátor megválasztására kerül sor. Az országos magyar párt Csík, Udvarhely és Háromszék megyében szerepel egy-egy jelölttel.

Bukarest, december 28. Goga Oktavian, a királyi palotából távozóan kijelentette, hogy végleges formában megbízást kapott az uralkodótól a kormány megalakítására. Még ma este felkeresi Jorga tanárt és a kormány megalakítására irányuló tárgyalásait holnap folytatja. Holnap nyilatkozik majd a sajtó képviselői előtt is megbízásának részleteiről.

Bukarest, december 28. Goga kedden este fél kilenc órákor kormánya tagjaival eskütelre megjelent a királyi palotában. Az új kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök Goga Oktavian, tárcanélküli miniszter A. C. Cusa, hadügyminiszter Antonescu tábornok, közoktatásügyi miniszter Petrovici, pénzügyminiszter Savu, kultuszminiszter Lupas, szövetkezeti és földművelésügyi miniszter Chitescu, munkaügyi miniszter G. Cusa, egészségügyi miniszter dr. Bannu, iparügyi és kereskedelmi miniszter Gigurtu, külügyminiszter Istrate Micescu, belügyminiszter Calinescu, közlekedésügyi miniszter Potarka, igazságügyi miniszter Radelescu-Mehedintzi, légügyi és tengerészeti miniszter Radu Irimescu.

A kormány tagjai a belügy, közlekedés és igazságügyi miniszter kivételével, akik a nemzeti parasztpárt tagjai, a Goga vezetése alatt álló keresztény nemzeti pártához tartoznak.

Macaohoz közelednek a japánok

Portugál aggodalmak a japán előnyomulás miatt.

Tokió, december 28. Hirota külügyminiszter ma átnyújtotta sir Robert Craigh tókioi angol nagykövetnek a japán kormány válaszcímlevelét arra a jegyzékre, amelyet az angol kormány intézett Japánhoz a Jangcse folyón történt incidens miatt.

London, december 28. Kínából érkező angol jelentések szerint a japán csapatok tegnap állítólag megszállták Vangnamot, amely 10 mérföldnyire fekszik délnyugatra Macaótól. Macao portugál gyarmat és mintegy 50 km-re fekszik nyugatra Hankongtól.

Vígyszínház

Ma utoljára
Marlene Dietrich
legizgalmasabb világfilmje:
Maritasszony

Holnaptól a legvidámabb
új magyar film:

**Szerelemből
nősültem**

Jegyelővétel a szilveszteri
előadásokra is!

Tejmalacokat napi áron vásárolunk

B ő d e

Kossuth u. 57.

Csapó u. 8.

Ujévi malacra előjegyzéseket elfogadunk

Változások a debreceni bírói karban

Budapest, december 28. A kormányzó az igazságügyi miniszter előterjesztésére dr. Pöstyéni Márton tiszalöki járásbírói elnököt a debreceni ítélőtáblához bírónak, dr. vitéz Tóth János debreceni törvényszéki bírót a debreceni ítélőtáblához bírónak, dr. Fábri Antal debreceni járásbírókat

püspökladányi, dr. Kulini Imre debreceni törvényszéki bírót a tiszalöki járásbírói elnökévé, dr. Szerdahelyi Ernőt debreceni járásbírói titkárt a debreceni és dr. Telkes Béla debreceni törvényszéki jegyzőt a mezőkövesdi járásbírói elnökévé kinevezte.

Villamos és autó súlyos karambolja

A templomba siettek hálát adni a szerencsésen megmenekült utasok.

Budapest, december 28. Különös baleset történt kedden délután a Döbrentei téren. Az egymás mellett lévő sínpáron szembe jött egymással két villamos, ugyanekkor kanyarodott a térre egy kéktaxi. A sofőr és a villamosvezetők fékeztek, a szerencsétlenséget azonban már nem lehetett elkerülni és az autó a két villamos közé szorult. A villamosok teljesen szétrombolták a taxit, amelynek szilánká roncsolt tetején keresztül mászott

ki veszedelmes helyzetéből vitéz Nikolényi Ede százados és felesége. A fantasztikus szerencse folytán megmenekült százados feleségével együtt nyomban a közelben lévő tabáni templomba siettek hálát adni Istennek a csodálatos menekülésért.

Az autó teljesen összetört, de sem a sofőrnek, sem a villamoson lévőeknek nem történt bajuk. A villamosokat tűzoltók húzták szét.

A hajdúnánási képviselőválasztás visszhangja a járásbírói előtt

Eckhardt Tibor megsértése miatt kiobbant durva becsületsértésben tartott tárgyalást a hajdúnánási járásbírói.

Igen érdekes ügyet tárgyalt nemrégiben a hajdúnánási járásbírói. Az ügy szereplői: Dénesfay Dinich Ödön volt képviselő és dr. Nagy Imre hajdúnánási főjegyző. Az ügy előzményei még a nánási időkben választásra nyúlnak vissza.

A választások alatt ugyanis felröppent a sajtóban az a hír, hogy Eckhardt Tibor miniszteri tárcát fog vállalni a kormányban. A hírt természetesen a Független Ujság is elsősorban közölte olvasóival. A Független Ujságnak Nánáson is számos előfizetője van, a választás alatt pedig egyenesen kapkodták a lapot, mely mindvégig hirdette, hogy a hajdúnánási választáson a Független Kiszazdapárt Szakács Andor személyében olyan jelöltet állított, aki minden erejével a magyar földművesrétegek érdekeit fogja szolgálni.

A választások alatt Eckhardt állítólagos tárcavállalásával kapcsolatban a NEP berkeiben érte-

tően nagy lett az ijedelem. Az egyik városi tisztviselő

a Független Ujsággal a kezében rögtön szaladt Nagy Imre főjegyzőhöz,

aki éppen többek, főleg egyetemi hallgatók előtt agított akkor a NEP érdek-

ben és megkérdezte tőle:

— Na, mit tetszik szólni ehhez a miniszterséghez...?

A főjegyző megnézte a lapot és azután félvállról odavetette:

— Olyan link dolog ez, mint Eckhardt maga is amilyen link...

A hallgatóság között többen voltak olyanok is, akik — bár nyíltan félték szembeszállni a főjegyzővel, akinek szava döntő a városban — titokban a Független Kiszazdapárthoz szítottak vele éreztek igazi közösséget. Ezek közül többen

rögtön megvitték a hírt a választási irodába.

mely dr. Gulyás Imre ügyvéd irodájában volt és felháborodva közölte a főjegyző súlyosan sértő kitételét az egybegyűlt képviselőkkel és pártvezetőkkel. A vezetők nem akarták az amúgy is feszült hangulatot szítani

a választók között és ezért nem hozták nyilvánosságra a főjegyző sértő kitételét, mert a választók között, akik Eckhardt Tibort a rajongásig szeretik, valószínűleg zavargás tört volna ki

a főjegyző ellen. Ellenben Dénesfay Dinich Ödön volt képviselő rögtön a hír vétele után levelet írt a főjegyzőnek, melyben közölte vele, hogy tudomásukra jutott az, hogy Eckhardt Tibort „link embernek” nevezte többek előtt és — mint ahogy a levél mondja:

— amennyiben ezeket a kijelentéseket valóban megtette, éreztse magát felfofozottnak.

A levelet mint tanuk aláírták Szentiványi Lajos országos pártigazgató és dr. Gulyás Imre, a hajdúnánási kiszazdapárt elnöke és szabályszerű elismervénnyel felküldték a városházára a főjegyzőnek. A főjegyző a levelet átvette, elolvasta és szépen nyugtatta. Dénesfay-Dinich Ödön és az egybegyűlt vezetőségi tagok egész nap várták a főjegyző segédeit, kik lovagias elégtételt kérnek a sérelmért. A segédek ellenben nem akartak jelentkezni.

Viszont a főjegyző, aki tartalékos főhadnagy és a nánási bajtársi egyesületben főlovászmester,

bírói útra terelte az ügyet és feijelentést tett Dénesfay Dinich Ödön ellen feltűnően durva becsületsértés miatt.

Dénesfay Dinich Ödön az előző tárgyaláson betegsége miatt nem jelenhetett meg, így csak a napokban került a sor az érdekes ügy tárgyalására. Eckhardt János dr. előtt volt a tárgyalás, melyen Dénesfay Dinich Ödön védője, dr. Gulyás Imre útján bizonyítást kért arra vonatkozólag, hogy a főjegyző a fent megemlített nyilatkozatot valóban megtette. Sőt azt is bejelentette, hogy egyes tanukai csak később kíván megjelölni, — mert nem akarja kitenni őket különböző kapacitásoknak és rábeszéléseknek.

A bíróság a bizonyításnak teljes egészében helyet adott és a tárgyalást elnapolta.

A hideg tovább tart

Jóslás: Mérsékelt északi, északkeleti szél, sok helyen köd, helyenként gyenge zuzmára. Főleg az ország déli részén kisebb havazás. A hideg tovább tart. Legfeljebb délen kissé mérséklődik.

Ujabb zavargások Palesztinában

Jeruzsálem, december 28. Az északi országrészekből állandóan tömegesen érkeznek menekültek Acre vidékére, akik elmondják, hogy a legutóbbi összetűzések során Arabjam és Achsanah falvak teljesen elpusztultak. A katonaság folytatja a terroristák szétszórására irányuló műveleteit. Tul-karem vidéken a repülőgépek két fegyveres bandát fedeztek fel. A milicisták harcászáltak a bandákkal, amelyek végül is megfutamodtak. — Több embert letartóztattak és sok helyen házkutatást tartottak.

— Gyorsíró tanfolyam január 3-tól. Az Iskolánkülső Népnevelési Bizottság újból megrendezi a múlt tanévben olyan kiváló sikerrel zárult gyorsírótanfolyamát (16 állami oklevél, 4 200-as állami oklevél). Jelentkezni lehet Széchenyi u. 20. titkársági hivatal, vagy Piac 77. Száll. (4)

Ujévkor nagyszabású beszédben mondja el észrevételeit Eckhardt Tibor a választójogi törvényjavaslatról

Csütörtökön nyújtja be a belügyminiszter a törvényjavaslatot — Csütörtökön parlamenti értekezletet tart a Kiszgazdapárt

Budapest, december 28. A választójogi körül lázas tárgyalások folynak. Darányi Kálmán miniszterelnök, — amint megírtuk, — tegnap hosszas tanácskozást folytatott Eckhardt Tiborral, a Független Kiszgazdapárt vezérével és a szocialdemokraták küldöttségével, akiknek

súlyos aggályaik voltak az új választójogi törvény egyes szakaszai ellen. Az ellenzéki vezérekkel való tanácskozás után a miniszterelnök szerda délelőttre hívta össze a kormánypart elnöki tanácsát, ahol mérlegelni fogják azokat a kívánásokat és elgondol-

lásokat, amelyek a pártban, de az ellenzéki oldalon is a javaslat megalkotásával kapcsolatban felmerültek.

Természetesen a korrektívumok közül fog kialakulni a legnagyobb vita, de korrektívumokra természetesen szükség is lesz, mert azok célja egyrészt az, hogy a parlamentarizmus fejlődését biztosítsa, másrészt azonban megóvja a parlamentarizmust és az országot

olyan veszélyektől, amelyeket az új választójogi rendszerre való áttérés kétségtelenül magában rejthet.

A választójogi javaslat nyers tervezete

Az új választójogi javaslat tízevi állampolgársághoz és huszonhat éves korhoz köti az aktív választójogot. Az eddigi négy elemi végzettség helyett a hat elemi végzettséget írja elő. — Nőknél a harminc éves életkort és hat elemi, vagy — legalább négy élő gyermek anyjánál, — harminc éves életkort és írni-olvasni tudást ír elő a javaslat.

A javaslat kettős szavazási rendszert kontemplál: külön megyei és külön egyéni kerületi jelöltekre szavaznak a választók.

A mandátumok számát tizenötöt felemelik s 135 egyéni kerületet alakítanak, míg a megyei kerületek százhuszonöt képviselőt választanak.

Ugy az egyéni, mint a megyei listás kerületekben a szavazás egyszerre történik. A választók szavaznak az egyéni jelöltekre és ugyanakkor azok, akik a megyei szavazati joggal bírnak, leadják szavazatukat a megyei képviselői listákra is. A mostani új javaslat szerint csak

nagyon kevés — 6—8 százalék — olyan választó lesz aki csupán az egyéni kerületekben bír szavazati joggal.

A GAZDÁK VÁLASZTÓJOGA

Gondoskodni kíván a javaslat arról is, hogy a hat elemi végzettséget ne minden esetben kívánják meg és elsősorban a földtulajdonosoknál,

a gazdáknál olyan vagyoni cenzust is életbeléptetnének, amely a pár hold földtulajdonnal rendelkezők számára választójogot ad akkor is, ha nincs hat elemijük, de írni-olvasni tudnak.

KORTÉZIA ÉS DEMAGÓGIA

A kortézia a titkos választójog bevezetése igen nagy lehetőséget biztosít, de

a demagógia, a lázítás és igaztalan ellen megfélemlítő védelmet is nyújt a választói törvény.

Széll József belügyminiszter kedden hosszas tárgyalást folytatott Darányi Kálmán miniszterelnökkel és mint értesülünk, megbeszéltek a választói javaslatnak a kormánypart előtt történő ismertetését.

Tárgyaltak, hír szerint, azokról az észrevételekről és kifogásokról, amelyek a pártban,

de az ellenzéki oldalon is a javaslat megalkotásával kapcsolatban felmerültek.

A kormányban és elsősorban Darányi Kálmán miniszterelnöknek, mint beavatott helyen értesülünk, a harmadik alkotmányjogi javaslatnál is az az álláspontja, hogy amennyiben a főbb alapelveket a javaslat körül felmerülő kívánások nem érintik, úgy azokat a lehetőség szerint honorálni kívánják.

Máris folynak tárgyalások, hogy a helybenlakás kérdésénél, továbbá az iskolázottság fokának meghatározásánál figyelembe vegyék az ellenzéki kívánásokat

és természetesen a passzív választói jogosultság megállapítása körüli kritériumok megváltoztatására nézve is folynak megbeszélések.

Budapest, december 28. A választójogi javaslat teljesen elkészült. Ma már sokszorosították is. A törvény-

javaslatot — szokás szerint — eredeti gépírásban nyújtja be az illetékes miniszter a Házban. A választójogi javaslat

150 gépelt oldal.

Darányi miniszterelnök és Széll belügyminiszter írta alá. A benyújtás után szokták a javaslatot kinyomtatni. Most is ez történik, előzőleg azonban már sokszorosították a szöveget, hogy a kormánypart holnap elnöki tanácsülésén, majd este a párt értekezletén már ki is oszthassák.

Csütörtök délelőtt pont 12 órakor tartja a képviselőház törvényhatósági ülést, amelyen Széll József belügyminiszter benyújtja a választójogi törvényjavaslatot.

(Előzőleg tíz órakor a 33-as bizottság ülésezik és a multikori ülés napirendjéről levett társadalombiztosítási rendeletervezetet tárgyalja.)

A független Kiszgazdapárt ma délután elhatározta, hogy

csütörtökön félelgykor a képviselőház ülése után rendkívüli értekezletet tart, amelyen a titkosság kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot foglalkozik.

A független Kiszgazdapárt felfogását és a törvényjavaslatról alkotott szempontjait

Eckhardt Tibor újévi beszédben fogja a nyilvánossággal megismertetni.

A Kiszgazdapárt vezére ugyanis az újév első napjaiban nagyobb szabású megnyilatkozásra készül, úgy mint az elmúlt években minden újévkor szokásává vált.

Verekedést rendezett egy előkelő állású debreceni úr a vonaton

Két utast tetlegesen inzultált. — Erőszakosan viselkedett az igazoltató rendőrrel szemben, mire az elvette fegyverét és igazoló iratait.

A Debrecen felé tartó sebesvonaton kedden este, Kaba és Hajdúszoboszló között botrányos jelenetek játszódtak le. Az egyik harmadosztályú fülkébe, amelyet teljesen megtöltöttek az utasok, Kaban felszállt vitéz Csörgőgy László magasrangú debreceni úr, aki az étkezőben tartózkodó utasok egyikének a helyét akarta elfoglalni. A csomagjait elhelyező Csörgőgy Lászlót szomszédja, Auspitz József közismert debreceni enyvgyáros és festékkereskedő figyelmeztette, hogy a helyek el vannak foglalva, mire vitéz Csörgőgy László személyes sértesnek véve a figyelmeztetést, magából kikelve rákiáltott a kereskedőre:

— Ne pofázz, te gazember!

Az indulatos kitérés után odaugrott Auspitz József elé s öklével az arcába sújtott. Amikor a megátámadott kereskedő felháborodva

tiltakozott az öt ért inzultus ellen, ismételt többször megütötte.

A fülke közönsége felháborodva tiltakozott a méltatlan inzultus ellen. Szenvédeyesen követelt elégtételt a kereskedő számára. A fülke utasai közül Braunstein László, ugyancsak debreceni kereskedő, pártját fogva a megsértett Auspitz Józsefnek, az előkelő állású úr eltávolítását követelte a fülkéből, mire Csörgőgy László felpattanva a helyéről, őt is inzultálta. Braunstein erre állonvágta inzultálóját.

Leírhatatlan vihar tört ki erre a fülkében. A vonat közben befutott Hajdúszoboszlóra, ahol azonnal értesítették az őrszemes rendőrt, aki a fülkébe szállt és igazolásra szólította fel a botrány szereplőit. Vitéz Csörgőgy László azonban nem akarta magát igazolni, mire a rendőr elkobozta vadászpuskáját, majd igazolványait. Az affért feljelentések követik.

Biztosítási elnökség
az Arany Bika szilveszter estjére
tel. n. on: 27-97.

A szálloda hallijában:
Csanak Béla triója
Zádor Mária és
Kardos Marika
művésznők közreműködésével.

Üvegterem és Bocskai
teremben
kizárólag vacsorázó vendégek részére
teríték.

Szilveszteri kismenü 2:80
Szilveszteri nagymenü 3:97.
Tánc Csóka Féri és kiváló
szalon és tánczenekara

Fehérszalonban:
Tánc Noldy v. d. am jazz triója

Kavéház és sööző:
Magyar nótáast cigányzenekar
kiszerveletében

A napokban kezd meg a kihallgatásokat a vizsgálóbíró a nyírbátori halálbál ügyében

Emlékeztetünk még az a tragikus kimenetelű bál mulatság, amely novemberben zajlott le Nyírbátorban. A csendőrök a felzavart tőmeggel szemben kénytelenek voltak fegyverüket használni és négy embert agyonlőttek. A csendőrlövöldözés ügyében a debreceni törvényszék vizsgálóbírája, dr. vitéz Tóth János folytatja le a vizsgálatot és pár napon belül kiutazik Nyírbátorba. A helyszínén folytatja le a kihallgatásokat arra vonatkozóan, hogy a bál közönség körében voltak-e olyanok, akik izgattak a csendőrök ellen. Közül 60 tanut hallgat majd ki a vizsgálóbíró, azonkívül szembeállításra is sor kerül. A vizsgálóbírói kihallgatás befejeztével véget ér az ügy nyomozási stádiuma, úgy hogy februárban már valószínűleg bíróság elé kerül a nyírbátori halálbál ügye.

A burgonyakartell félmillió pengő adót ró ki a fogyasztóira

Budapest, december 28. A nagyvár-sártelepi burgonyakereskedők általánosan tagadják azt, hogy ők kartellbe léptek volna. Alkalmi egyesülésnek nevezik szervezetüket, amelyet ez év szeptember 11-én tartott taggyűlésükön alakítottak meg.

A megállapodás szerint az egyesülésnek az a célja, hogy ennek a szervezetnek az útján kötelezni lehessen minden egyes tagot a földművelésügyi minisztérium által megállapított termelői árak betartására, egyben pedig hogy biztosítani tudják rezsiüköltségeiket.

Az első hónap végén 45.000 pengőt osztottak szét egymás között, de az egyesülés maga minimálisan havi 40 ezer pengő ilyen külön pluszbevételre számított, ami egy évre minimálisan 480.000 pengőt jelent. Ezt a fél millió pengőt mint külön adót vetették ki a fogyasztókra, a földművelésügyi minisztérium illetékes szervének asszisztálása mellett. Mindezt pedig azon a címen, hogy be fogják tartani a termelők számára megállapított minimális árat. A fogyasztóközönség a legélesebben tiltakozik az ellen, hogy a termelőárak betartásának juttatásul az ő zsebére és bőrére kapja a burgonyanagykereskedői kartell évi fél millió pengő nemzeti ajándékot.

Kiírták a tervpályázatot a nagyerdei gyógyszállóra

Régóta folynak már a tárgyalások a nagyerdei nagyszálló építése ügyében részint a város és a miniszteriumok, másfelől az OTI és a MABI között, amelyek az építési összeget kölcsönöznék. A gyógyszálló ügyében dr. Kölcsey Sándor polgármester az utóbbi hetekben is több alkalommal járt Budapesten és a tárgyalások olyan sikeresen jártak, hogy hétfőn a polgármesteri értekezleten elrendelték a tervpályázat kiírását.

Vida Szücs Imre dr. műszaki tanácsos terjesztette elő a kiírást, amit a polgármester jóváhagyott. Az építési költséget körülbelül egymillió pengőre kontemplálják és a terveket a beérkezés után kiállítják a Déri-múzeumban.

A pályázati kiírás egyébként a következőképpen hangzik:

ad. 55.562/1937. VII.

Tervpályázati hirdetés.

1. Debrecen sz. kir. város nagyerdei fürdőtelepén létesítendő gyógyfürdő és gyógyszálló megtervezésére nyilvános tervpályázatot hirdetek.

2. A pályázat országos és nyílt. — Azon résztvehetnek azok a magyar honos építésmérnökök, akik a Mérnöki Kamara tagjai, illetve a Mérnöki Kamara névjegyzékében fel vannak véve, vagy akik a József Műegyetemen, illetőleg a József nádor Műszaki és Gazdasági tudományi egyetemen oklevelet szereztek. Résztvehetnek továbbá azok is, akik a m. kir. Kereskedelmiügyi miniszternek a Mérnöki Kamara tagjai részére fenntartott mérnöki munkák tárgyában kelt 127.000/1929. K. M. sz. rendelet 4. §-a értelmében erre jogosultak és ezt a körülményt a Mérnöki Kamara útján igazolják.

3. A pályázatra vonatkozó hírdetés, tervezési program és mellékletei a városi műszaki ügyosztályban (Csapó utca 35. II. em. 12. sz.) 3.00 P. költség megtérítése ellenében szerezhetők meg a hivatalos órák alatt. Akik igazolják pályatervük benyújtását, azok a befizetett 3.00 P-t utólag visszakaphatják.

4. A pályamunkák a legegyszerűbben kiállítva, kemény papírlapra felragasztva, minden lapot, illetve darabot névaláírással ellátva, összecsomagolva a feladó címével ellátva és lepeccselve »Tervpályázat a nagyerdei gyógyszálló és gyógyfürdő tervezésére« című felirattal legkésőbb 1938. évi március hó 26-án déli 12 óráig elismervény ellenében a műszaki ügyosztály iktató hivatalába (12 sz. szoba) kell benyújtani. Postai feladás esetén a postai feladási helyegyzőre vonatkozik ez a határidő.

5. A tervpályázathoz benyújtandó tervek a következők:

a) Általános helyszínrajz 1:720 léptékben, környezet rendezésnek, utaknak, külső víz- és csatornázási vezeték csatlakozásának a tervezett szálló elhelyezésének és bővítése lehetőségének feltüntetésével.

b) Az alagsor a földszint és az egymástól eltérő összes emelet sorok alaprajza 1:200 léptékben. A földszinti alaprajzban a terraszok és a közvetlen környező utak, kertrendezés feltüntetendők.

c) Metszetek a megértéshez szükséges számban 1:200 léptékben.

d) Az egymástól eltérő összes homlokzat tervek 1:200 léptékben.

e) A termeknek u. m. étterem, nagyerem és kisterem stb. 1:100 léptékű alaprajza, az asztalok, székek elrendezésének feltüntetésével, szemléltetve azt, hogy a program szerinti 160 személyes összejövetel esetén, mikor a vendégek részére külön gyülekező (fogadó) helyiség és külön étterem szükséges, miként történnék a vendégek ellátása összefüggő asztaloknál.

f) Egy és két ágyas szállodai szoba alaprajza 1:50 léptékben berendezés feltüntetésével.

g) Szabadon választandó két távlati kép, egyszerű kivitelben 2.00 m magas nézőponttal, 1:100 léptékben. — Az egyik kép az épületnek a nagyerdei park felőli, a másik kép a nyári strandfürdő felőli homlokzatát ábrázolja.

h) Műléírás, amely öt oldalnál lehetőleg hosszabb ne legyen.

i) Minden helyiség alapterületét és belső légköbméretét magában foglaló kimutatás, valamint a teljes beépítés légköbméretének kimutatása és a költségszámítása az annak alapját képező pontos idomkiosztási tervvel együtt.

6. Az elkészített, nem kívánt rajzot tartalmazó, vagy hiányos pályaműveket a bírálóbizottság a bírálathoz kizárja.

7. Az építkezés kiviteli költségének előirányzati összege 800.000 P. Ez a költségkeret lehetőleg betartandó. — A költségkeretnek több mint 10 százalékkal való túllépése a pályaműnek a bírálathoz való kizárását vonhatja maga után.

8. 1. A bírálóbizottság elnöke a város Polgármestere, illetve hivatali helyettese. Tagjai:

2—3. A m. kir. Iparügyi Miniszter Ur két kiküldöttje: Fidy Béla miniszteri tanácsos és Szöllösi Aurél miniszteri tanácsos.

4. A m. kir. Belügyminiszter Ur kiküldöttje: Kauszer Andor építésmérnök.

5. Mérnöki Kamara kiküldöttje: Hejcsa Károly építésmérnök.

6. Magyar Mérnök- és Építészegyesület debreceni osztályának kiküldöttje: Jost Ferenc építésmérnök.

7. Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége debreceni osztályának kiküldöttje: Váray Zoltán építésmérnök.

8. A város műszaki tanácsosa: dr. Vida Szücs Imre.

9. A városi fürdő igazgató főorvosa: dr. Erdélyi Pál.

10—12. A törvényhatósági bizottság három tagja: Nagybakay Antal, dr. Gärtner István, Vecsey Zoltán.

13. Az Országos Balneológiai Egyesület kiküldöttje: dr. Franck Miklós.

14. Az Országos Forrási és Fürdőügyi Bizottság kiküldöttje.

15. Az Országos Idegenforgalmi Hivatal kiküldöttje: Tormay Géza ny. államtitkár, m. kir. titkos tanácsos, az Országos Idegenforgalmi Hivatal elnöke.

16. Az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács kiküldöttje: Kertész K. Róbert ny. államtitkár.

17. Marencsics Ottó vezérigazgató, meghívott szakértő.

9. Kitűzött pályadíj három egyenlő díj, egyenként 2.800—2.800 P-vel. — Ezen felül a bíráló bizottság által erre érdemesnek ítélt három darab tervet megvásárol a város a nem díjazott pályatervek közül egyenként 1.000—1.000 P-vel.

10. A díjazott és megvett tervek a város közönsége kizárólagos tulajdonába mennek át az azok eszméit ennél az építkezésnél bármikor szabadon felhasználhatja anélkül, hogy a pályázók ezért bármilyen igényt támaszthatnának.

11. A város közönsége fenntartja magának azt a jogot, hogy a három díjazott és három megvett pályamű szerzője közül tetszése szerint bárkit, akár egy, vagy több díjnyertest is, — utóbbi esetben egyetemleges felelősség mellett — megbízza a kiviteli tervek és kiírási művelet elkészítésével és a művezetéssel, valamint a vállalatbaadás és leszámlálás és felülvizsgálatnál való közreműködéssel. Ezt a munkát a felszólítottak az elnyert díjon felül

38.400 P-ért kötelesek teljesíteni, beleértve a munka érdekében végzett utazási, közlekedési stb. költséget is, amely a nem debreceni tervezők részéről sem számítható külön fel. A 38.400 P tervezői díjazáson felül további felszámításnak semmiféle jogcímen helye nem lehet.

A kiviteli tervek és kiírási művelet elkészítésére csak akkor adja ki a megbízást a város, amikor az építkezés kivitelezését a törvényhatóság véglegesen elhatározza és ez a határozata kormányhatósági jóváhagyást nyer.

12. Az összes pályatervet a bírálóbizottság döntése után a bírálati jegyzőkönyv másolatával együtt a Déri múzeumban 14 napig nyilvánosan ki-

állítottnak, amely alól terveit egy pályázó sem vonhatja ki.

A nem díjazott és meg nem vett tervek a kiállítás után három héten belül a bírálati jegyzőkönyv másolatával együtt a visszaküldési címre díjmentesen visszaküldetnek.

13. A pályatervet beadásával pályázó a hirdetés pontjait magára nézve mindenben kötelezőnek ismerte el.

14. A pályázat elbírálására és minden egyéb külön nem részletezett kérdésre vonatkozólag a 79.049—1908. K. M. és 6.732—1936. Ip. M. sz. rendelet rendelkezésével az irányadó.

Debrecen, 1938. december 24-én.
Kölcsey Sándor s. k.
polgármester

Megbüntettek két fogyasztási adóellenőrt hivatalos hatalommal való visszaélés miatt

Két debreceni ideiglenes fogyasztási adóellenőr, Galló István és P. Szabó Mihály hivatalos hatalommal való visszaélés miatt kerültek a debreceni büntetőtörvényszék Tokay-tanácsa elé. Azzal voltak vádolva, hogy Szilasi Sándor napszámot, akit borcsempé-

szésen tettenértek, esernyővel és kavicsokkal megverték. A tárgyaláson mindketten tagadták a vádat, a bíróság azonban megállapította bűnösségüket és fejenként 20—20 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a két ellenőrt. Az ítélet ellen mindketten fellebbeztek.

Boxerrel verekedtek a legények — elítélték őket

Bokszerrel verte meg régi haragosát Tolvaj Józsefet Forgó Gábor egykori napszámot legény, aki emiatt kedden került dr. Janka Dezső járásbíró elé könnyű testi-sértés címén. Ittasságával védekezett és a bíróság jogerősen 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

De bokszer használó Felhősi János balmazújvárosi legény is, aki Szlávik Antal napszámot verte fejbe, úgyhogy az nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Azzal védekezett a járásbíró előtt, hogy apja védelmében

ütötte le Szlávikot.

— Nekirontott az apámnak Szlávik — vallotta — mire én nem tudtam magam visszatartani, odarohantam és lekentem kettőt a fejére.

— Az apjával szórakoztam — vallja a sértett — egyeztünk, az öreg meg akart ütni, amikor odaszaladt a fia és hátulról kétszer fejbehúzott.

A tanúk kihallgatása után a bíróság 24 pengő pénzbüntetésre ítélte a legényt, aki megnyugodott az ítéletben.

A közigazgatási bíróság felemelte a pacsai választás fegyelmi ítéleteit

Zalaegerszeg, dec. 28. Most érkezett meg Zala vármegyéhez a közigazgatási bíróság feltűnő megállapításokat tartalmazó ítélete

az első pacsai petícióval kapcsolatban keletkezett fegyelmi vétségek

ügyében. Másfél évvel ezelőtt semmisítette meg a közigazgatási bíróság az első pacsai választást, amelynek során Huszovszky Lajost választották meg képviselőnek Bosnyák Andor kiegészítő jelölttel szemben.

Az ítélet akkor megállapította, hogy vitéz dr. Hunyadi László tb. főszoigabíró, továbbá vitéz Szentiványi János búcsúszentlászlói körállatorvos, Szabó Sándor igazgatótanító és Briglevits Béla segéd jegyző szavazatszedő külötségi elnökök terhére fegyelmi vétség látszik fenforogni.

Zala megye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya ezeket megindította az eljárást a főszoigabíró és a szavazatszedő elnökök ellen. Hunyadi főszoigabírót felmentették, Szentiványit 30, Szabót 20, Briglevitset pedig 10 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A közigazgatási bíróság most hozta meg ítéletét: Bosnyák, Szentiványi és Szabó panaszát elutasította, ellenben helytadott a tisztifőügyész panaszának.

Vétkesnek mondotta ki Hunyadi főszoigabírót fegyelmi vét-

ségben és ezért a törvényhatósági szégyenalap javára lefizetendő 500 pengő pénzbüntetésre

ítélte és kötelezte a vármegyei háztartási alap javára 98.44 pengő eljárási költség megfizetésére. A bíróság Szentiványi büntetését

30 pengőről 400, Szabó Sándorét 20 pengőről 200-ra, Briglevitset 10 pengőről 116 pengőre emelte fel.

Ezeket a büntetéspénzeket is a szégyenalap javára kell befizetni.

Nagy áresés a newyorki tőzsdén

Newyork, december 28. Az áruházas a tegnapi tőzsdén, amelyenl egyes papírok 1—4 pont áreszeséget szenvedtek, a legnagyobb volt ebben a hónapban. Elsősorban az idézte elő az árfolyamok összeomlását, hogy Jackson helyettes állami főügyész figyelmeztette a nagy magánvállalatokat, hogy jelentékeny adóemelések lesznek.

A másik ok az volt, hogy az állami jövedelmek rohamosan csökkennek. Az acélttermelés jelentékeny csökkenése is rossz hatást gyakorolt a tőzsdére. A fémáru-, vegyi- és repülőgépipar részvényei lényegesen hanyatlottak, ami a Panay-eset elsimításának következménye.

Marólúgot talált a szemétdombon és megitta egy két éves kislány

A Téglavető Tegez uca 83. számú ház udvarán tegnap délután összeesett Molnár János két éves Erzsébet nevű kislánya. A gyorsan megjelent mentők megállapították, hogy Molnár Erzsébet marólúgot ivott. A szemétdombon konzervdobozokat szedgetett a kislány és az egyikben talált fo-

lyadékot felhajította. Ez pedig marólúg volt.

Molnár Erzsébetet a mentők a belklinikára szállították, ahol gyorsmormosást végeztek rajta, de állapota ezután sem javult annyira, hogy remélni lehetne felépülését. A nyomozás folyik a véletlen mérgezés ügyében.

Leánykéréssel védekeztek az erőszakos udvarlók

Csobán Sándor és Dobi István balmazújvárosi legények az ősszel felkeresték Hegedűs Róza 18 éves leányt, aki a nővérével lakott együtt. A két legény azonban

olyan erőszakosan kezdett viselkedni,

hogy a lányok valósággal

kidobták

őket a lakásból. Csobán és Dobi azonban másodjára is visszatértek, csak hogy nem a kapun, hanem a kerítésen keresztül. A két lány viszont ek-

kor is kitessékelték őket a házból, sőt

feljelentést is tettek ellenük.

Csobán és Dobi kedden kerültek a bíróság elé, ahol dr. Vitéz Tóth János törvényszéki büntetőbíró tárgyalta az ügyüket.

— Azért mentünk oda, hogy megkérjük a lányok kezét, — védekeztek.

A bíróság azonban bűnösnek mondotta ki az erőszakos szerelmeseket és Csobán Sándort 21 napi, Dobi Istvánt 7 napi fogházra ítélte. A büntetés jogerős.

A templomban inzultálta a lelkészt egy idegbeteg asszony

Az idegileg teljesen megrokkant fiatal asszonyt
beszállították a debreceni klinikára

Nagylónya, december 28. Megdöbbentő idegdráma történt a szabocsi Nagylónya községben: a nagylónyai jegyző, Uzsoky András fiatal felesége a templomban az oltár előtt inzultálta Schrepler János katolikus lelkészt. A lelkész feljelentésére megindult a fegyelmi eljárás a jegyző ellen, akít a vizsgálat befejeztéig felmentettek állásától.

A lelkész a múlt hét egyik napján, éppen karácsony ünnepéről beszélt a hívőknek, amikor

az egyik padból felugrott Uzsoky jegyző felesége, kiáltozni kezdett, felrohant a paphoz és öklével Schrepler arcába vágott.

A hívők között természetesen óriási izgalom keletkezett és az izgalomtól reszkető asszonyt férje alig tudta kivonszolni a templomból.

A megdöbbentő eset a fiatalasszony lelkiállapotára vezethető vissza. A lelkésznek már hetekkel ezelőtt feltűnt az asszony különös viselkedése. Uzsokyné eljárt a Szociális Misszió házába, ahol a lelkész lakott és Schrepler lelkész figyelmeztette Uzsoky jegyzőt, hogy vigyázzon a feleségére, mert a fiatal asszonynak sok gyengédségre, megértésre, sőt esetleg orvosi kezelésre van szüksége.

Uzsoky hosszasan beszélgetett a feleségével, majd

a legsúlyosabb vádakot emelte egy társaságban a lelkész ellen.

Nemsokkal ezután Uzsokyné két levelet kapott

a lelkész hamisított aláírásával,

amelyekben a lelkész talájkát kért az asszonytól. Uzsokyt felháborította ez a két levél, nem tudott arról, hogy a leveleket, amint később kiderült, idegen kéz írta és ilyen előzmények után robbant ki a példátlan inzultus, amely után a jegyző sajnálkozását fejezte ki a lelkész előtt, belátva, hogy félreismerte a helyzetet és a lelkéssel kapcsolatos híresztelések nem voltak egyebek egy idegbeteg asszony agyának szüleményeinél. Uzsokynét egyébként beszállították

a debreceni egyetem idegklinikájára,

ahol dr. Papp Zoltán tanársegéd vette kezelés alá. Az asszony állapota a pár napos kezelés után annyira megjavult, hogy már szerdán vagy esütörtökön el is hagyja a klinikát.

Felháborító madárirtás Kecskeméten

Keckskemétről jelentik: A keckskeméti különös dolog tartja izgalomban. Kedden este a városi tűzoltóság felsőbb parancsra locsolóautókkal leöntözte a verebeket a fákról.

A víz pillanatok alatt megfagyott a szegény állatok tolatzatán

és a verebek halommal hullottak a földre. A lakosok tömegesen szedték össze az összefagyott madarakat és vitték haza, hogy

életre melegítsék őket.

A példátlan madárirtás ellen a keckskeméti a legnagyobb felháborodás hangján tiltakoztak.

— Féloldali hűdésben fekvő betegeknek igen nagy megkönnyebülést szerez reggelenként egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legcélszerűbb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. — Kérdezze meg orvosát.

Debrecenben lesz jövőre a magyar mérnökök országos vándorgyűlése

Balogh Sándor dr. kulturálisnácsonk a hétfői polgármesteri értekezleten bejelentette, hogy a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya beadványt intézett a városhoz, közölve, hogy az egylet a Városi Mérnökök Országos Szövetségével kapcsolatosan 1938 nyarán Debrecenben tartja meg a magyar mérnökök országos vándorgyűlését.

Kérték, hogy a város engedje át a Déri-múzeum előadótermét a gyűlés céljaira, a kiállítótermeket pedig műszaki kiállításra, valamint, hogy a város műszaki ügyosztálya és üzemei szintén vegye-

nek részt ezen a kiállításon, végül, hogy a város műszaki ügyosztálya és az üzemek részéről egy-egy tagot küldjenek ki a rendező bizottságba.

A polgármester készséggel átengedte a Déri-múzeum termeit a kiállításra és gyűlésekre, elrendelte, hogy a műszaki ügyosztály és az üzemek, amennyiben alkalmas anyaguk van, vegyenek részt a kiállításban, a város műszaki ügyosztályától dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsost, az üzemektől pedig A. Berle Raymund világi-tási vállalati igazgatót delegálta a rendező bizottságba.

Nem akarta megölni szerelmét

— védekezik a pestszentimrei gyilkos

Budapest, dec. 28. Gyilkosság történt hétfőn délelőtt Pestszentimre határában. Kis Ferenc 42 éves asztalossegéd agyonlőtte szerelmét, Tarjáni Mária 32 éves mindeneszt. Hátulról lőtte le az asztalossegéd a szerencsétlen nőt, mialatt a Szemere-erdő mellett elhúzódo havas úton lassan bandukoltak Pestszentimre felé és egyre ingerültebben vitakoztak.

A gyilkosságot déltájban fedezte fel két katona. Ott feküdt a kopott, szegény mindenese vértócsában a havon.

Ócska retiküljében megtalálták bejelentőlapját. Ebből állapították meg személyazonosságát és azt is, hogy volt egy szerelme, Kis Ferenc asztalossegéd, akivel gyakran veszekedtek. Az asztalossegédet délután egy órúccai asztalosműhely ajtajában találták meg a detektívek.

— Maga Kis Ferenc? — kérdezték.

— Igen... én volnék... kérem.

— Akkor maga lőtte agyon Tarjáni Mária-t!

— Hát meghalt?! — kérdezte az asztalossegéd fulladozva.

A főkapitányságon a gyilkos azt hangoztatta, hogy

nem akarta megölni Tarjáni Mária-t.

Eredetileg kettős gyilkosságra készült, azért volt nála a revolver amit három nappal ezelőtt vett a Teleki téren. Amikor azonban látta, hogy a leány már nem szereti, akkor egyszerre csak előrántotta a revolvert és lőtt...

— Hirtelen határoztam el a dolgot és most már nagyon sajnálom. — fejezte be vallomását a gyilkos asztalossegéd a főkapitányságon.

Háborúság és pereskedés egy nyilatkozat körül

Lovagias ügy vagy bíróság. — A visszavont feljelentés alapján megszűnt az eljárás.

Sajtó útján elkövetett rágalalmazás címén került a debreceni törvényszék Tokay-büntetőtanácsa elé Gencsy Károly szabocsmegyei földbirtokos. — Gencsy-t egy újságba tett nyilatkozat miatt jelentette fel Halbrohr László földbirtokos.

Az ügy előzménye az volt, hogy a két földbirtokos között országúti affér keletkezett, amelynek során

Gencsy »bűdös zsidónak«, míg Halbrohr »piszkos estrkefogónak«

nevezte a másikat. Az országúti afférnak a bíróság előtt lett folytatása és a tárgyaláson Halbrohr védője megjegyezte, hogy az ügyet tulajdonképpen lovagias útra kellett volna terelni. — Erre vonatkozóan tett közzé egy nyilatkozatot Gencsy Károly és a nyilvánosság tudomására hozta, hogy azért nem kért elégtételt lovagias úton, — mert Halbrohr Lászlót súlyos szabadságvesztés büntetéssel sújtotta a bíróság és öt hónapot ült vizsgálati fogáságban. Gencsy Károly egyébként azt is megírta nyilatkozatában, hogy ez az ítélet még nem jogerős.

A nyilatkozat miatt viszont Halbrohr László tett rágalalmazás címén feljelentést a földbirtokos ellen, aki ellen az ügyesség ugyancsak eljárást indított tiltott közlés vétségé miatt. — Az ügy rágalmazási részét kedden tár-

gyalta a debreceni büntetőtörvényszék Tokay-tanácsa.

A tárgyalás során úgy Gencsy védője, dr. Deme Sándor, mint Halbrohr ügyvédje, dr. Réti László a bizonyítás elrendelését és több tanu kihallgatását kérték. Mielőtt azonban a bíróság a kérelmek ügyében kihirdette volna döntését, Halbrohr László a tanácselnök elé lépett és bejelentette, — hogy

visszavonja a feljelentést.

Ezt azzal indokolta meg, hogy nem vár Gencsy-től bocsánatkérést, tekintettel arra, hogy a földbirtokos

jóval idősebb nála.

A törvényszék ennek alapján a rágalmazási perben a további eljárást megszüntette.

Apolló
mozgó.

Prolongáltak a nagy siker
miatt mára

„Kémlázadás“

Előadások: ¼5, ¼7, ¼9-kor.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félfévre 14.40, negyedévre 7.20 egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

RÁDIÓ MŰSOR

SZERDA, DECEMBER 29.

Budapest I.

6.45: Torna, utána hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: „Colincourt Napoleonról.” Irta Nyíry László. — 10.45: „A háztartás racionalizálása: A lakás gazdaságos és célszerű világítása.” Irta Pillitz Dezső. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. — 12.05: Marchalkó Mignon zongorázik, Kerényi György énekel zongorakísérettel. — Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés. — 13.30: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara. — 14.40: Hírek. — 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: „Repülés és nevelés.” Cavalloni Ferenc dr. előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: Csilléry Béla hegedül zongorakísérettel. 17.30: „Alkotó gazdák a magyar Alföldön.” Irta Erdei Ferenc. — 18: Hanglemezek. — 18.50: „Tréfák a szerkesztőségben.” Magyar Károly csevegése. — 19.20: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „Salome.” Zenedráma I felvonásban. — 2. „A háromszögletű kalap.” Balett egy felvonásban. — A „Salome” után kb. 21: Hírek. — Előadás után kb. 22.10: Időjárásjelentés. — 22.15: Hegedűs Gyula és cigányzenekara muzsikál. — Közben 23: Hírek francia és olasz nyelven. — 23.10: Virány László és jazzzenekara játszik, Gáthy László énekel. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.20: Olasz nyelvtanítás. — 19.30: „Emilia.” Rozsnyay Kálmán elbeszélése. — 20: Hírek. — 20.25: A rádió szalonzenekara. — 21.35: Időjárásjelentés.

— **Sírkőavatás.** E hó 30-án, esütörtökön d. e. 11 órakor kegyeletos ünnepség keretében állítatik fel megboldogult dr. Schlesinger Sámuel főrabbi sírköve. A esütörtök reggeli lapokban jelezni fogjuk, lesz-e ez alkalomból autóbusszjárat, honnan és mikor indul az. Statusquo izr. hitközség elnöksége.

— **Névjegyek** izléses kivitelben névjévi levélapok Springer könyvpapír-, fotóüzletében, a Főútcán.

— **Gondnokság alá helyezték a szerelmes öreg Radzivil herceget.** Varsóból jelentik: Az ostrovói járásbírósa annakidején elvetette az agg Radzivil Mihály herceg fivérének és első házasságából való lányának keresetét, amellyel gondnokság alá akarták helyezni a 76 éves herceget, mert nálánál 40 évvel fiatalabb elvált zsidó aszszonyt jegyzett el. Most a felelősségi törvényszék helyt adott a keresetnek és gondnokul kinevezte Zlapkovszky poseni nagybirtokost, a lengyel kormány vatikáni volt nagykövétét. A herceg és menyasszonya jelenleg egy délfranciaországi üdülőhelyen tartózkodik s ott akarnak megesküdni.

Súlyos pénzbüntetésre ítélte a bíróság a Hangyát, illetve a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét a rossz káposztamag miatt

Évek óta foglalkoztatja már a debreceni bíróságot az a per, amit négy földbirtokos indított a Hangya szövetkezet, illetve a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte ellen. Az történt ugyanis, hogy Brahmer Gyula földbirtokos takarmánykáposztát akart termelni és magot vásárolt a Hangya Szövetkezetben. A magot elvetették, de a takarmánykáposzta helyett valamilyen korcs és használhatatlan növény kelt ki a földből. Brahmer emiatt

perrel indított a Hangya szövetkezet ellen.

A Hangya viszont azzal érvelt, hogy a magot a Mezőgazdák Szövetkezetétől vásárolta és ennek alapján a szö-

vetkezetet szavatósokként perbehívta. — Ugyancsak beperelte a Mezőgazdák Szövetkezetét a Semsey uradalom, valamint Guha A. Károly és Grünfeld Zoltán földbirtokosok.

A beperelt szövetkezetek azzal érveltek, hogy kifogástalan termőmagot adtak el, mire a bíróság szakértőket hallgatott meg. Többszöri tárgyalás után kedden ítélelhozatalra került a sor. A bíróság a beperelt szövetkezeteket kártérítésre kötelezte, ilyenformán Brahmer Gyulának 3.900, a Semsey uradalomnak 3.700, Guha A. Károlynak 670, Grünfeld Zoltánnak 490 pengőt köteles fizetni a Hangya, illetve a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetek.

— **Zsidó kultúrest** vasárnap, január 2-án 8 órakor a hitközség tanácstermében. Szereplők: Ungár Jenő, dr. Barta Gyula, dr. Kádár Tibor, Sebestyén András, Falk László, dr. Weisz Pál, Schön György. Belépő díj nincs. Helybiztosítás Csillag Arthurnál. (o)

— **x Tartós ondulást,** vas-, víz-hullámot Batánál készíttessen. Csapó u. 4. Szolid árak.

— **Félelmetes új puskát kap az angol gyalogság.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint az angol gyalogságot a jövő év folyamán újfajta puskákkal látják el. Az új löfegyvert határozottan lehet használni könnyebb esztakosok ellen.

— **x Ifjúsági iratok,** képes- és meséskönyvek legolcsóbban Kultúra antikváriumban, Szent Anna 3.

— **Egy hónapja fogházra ítélték egy tolvaj bejárónőt.** A bíróság lopás miatt vontá kedden felelősségre Vizontkai Erzsébet bejárónőt. Özvegy Julov Lajosnál szolgált és 15 pengő értékű ruhaneműt, valamint élelmiszert lopott munkaadójától. A törvényszék egy hónapra ítélték a tolvaj bejárónőt. A büntetés jogerős.

— **Tisztátalan állat a kutya, vagy tisztá?** Vegye tudomásul minden igazhittű ember, hogy a kutyaügyben végső és utolsó ítéletünket meghoztuk. Így kezdődik a kairói Al Azar egyetem hittudományi kara által kiadott fetva szövege. A fetvának körülbelül a »küriai egységdöntvény« értéke és tekintélye van a mohamedán világban. Egy indiai mohamedán fejedelem bevándorlása adták ki az egyetem illetékes tényezői ezt a fetvát. A fejedelem ezt kérdezte az illetékesektől: Szabad-e kutyákat nevelni, hogy a házat őrizzék? Ha ez nem ellenkezik a törvénnyel, megengedhető-e, hogy a tulajdonos a kutyát az ágyába eressze? Ha egy kutya megnyalja az igazhittű ruháját közvetlen az után, hogy az igazhittű imádkozott — tisztátalanná válik-e az igazhittű és az imént mondott imádsága semmisnek tekintendő-e? — A fetva döntése így szól: Házörző kutyák tartása nem ellenkezik a mohamedán törvényekkel. Az életben levő kutya nyála és izzadsága tisztának tekintendő. Az ágyba eresztett kutya érintése tehát nem teszi tisztátalanná az ágy tulajdonosát. Ha a kutya megnyalja az imádkozó igazhittű ruháját, az illető nem válik tisztátalanná s imádsága tovább is érvényben marad. — Az egyetem hittudományi kara hónapokon keresztül tanácskozott a felvetett kérdésekről. A döntést azután hozták meg, miután huszonnégy óráig imádkoztak, hogy Allah szándékát minél tisztábban láthassák.

— **A debreceni izraelita polgári leányiskola** volt növendékeinek szövetsége alakulóban van. Felkérjük volt növendékeinket, akik még a belépésre szóló felhívást nem kapták meg, hogy pontos címüket Friedmann Berta tanárnő úrnóval (az iskola címén) közöljék szíveskedjenek. Az igazgatóság. (+)

— **x Karikagyűrűt,** jegyékstert ezüstneműt olesón, bizalommal vásárolhat Sretter János ékszerész-nél, Batthyány u. 13.

— **Titulescu fülbaja kiújult.** Bukarestből jelentik: Titulescu volt külügyminiszter régi fülbaja kiújult. Mivel eddigi kezelőorvosa, dr. Héthársi Neumann Henrik bécsi egyetemi tanár nem utazhatik Bukarestbe, a volt külügyminiszter tegnap Bécsbe utazott, hogy fülbaját kezeltesse.

— **x Gönczi Gábor kályhámester** üzemét Monti ezredes uca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uca 6. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25-68.

— **Német hivatalos a pápa karácsonyi szózatáról.** Berlinből jelentik: Egyetlen német lap sem vett tudomást a pápa karácsonyi szózatáról és így azt a német birodalomban csak kevesen ismerik, azok, akik külföldi lapokat is olvastak. A hivatalos német távirati iroda szóváltási most a szentatya ünnepe beszédét és azt a megjegyzést fűzi hozzá, hogy a karácsonyi hangulatban »semmiféle figyelmet nem keltett« a pápa karácsonyi szózata, amely nem volt egyéb, mint »gyűlölködő és teljesen jogosulatlan, elhibázott kirohanás Németország ellen«.

— **x Vágó Rezső utóda:** Márkus Sándor tűzifa- és szentelepe, Homokkert, Hid u. 12. Telefon 21-31. Legolcsóbb napiárakon szállít tűzifát hasábosan és aprítva. Belföldi legjobb minőségű szenek állandóan raktáron.

— **Debrecen sz. kir. város Iskolánkülvüli Népművelési Bizottsága** a tél folyamán mindazok részére, kik már az analfabéta tanfolyamot, vagy az elemi népiskola 1-2. osztályát elvégezték, ingyenes továbbképző tanfolyamokat szervez, hol a hallgatók mindazon ismereteket elsajátíthatják, melyekre az életben feltétlenül szükségük van. Jelentkezni állandóan lehet a Bizottság titkári hivatalában, Széchenyi uca 20. szám alatt d. e. 9 és fél 2 óra között.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán:

7-9 órakor! Rökk Marikával: **A SZIV NEM ELADÓ.** Kíséreműsor: **Uszás művészete!**

GYÁSZROVAT

ELTEMETTEK
ID. CSANAK JÓZSEFET

Általános mély részvételt keltett Debrecen társadalmában az a hír, hogy id. Csanak József karácsony másodnapján 81 éves korában elhunyt. Id. Csanak József ősi debreceni patricius családból származott és hosszú évtizedig volt vezető tagja Debrecen társadalmának és közgazdasági életének, mint a Csanak-kereskedőház főnöke és a törvényhatósági bizottságnak a tagja. Pár évvel ezelőtt magas korára tekintettel visszavonult és csak családjának élt; az utóbbi hónapokban mindjobban gyöngült és karácsony másodnapján hajnalban elhunyt.

Halálát özvegye, született Lucich Margit, akivel másfél éve ülte meg aranylakodalmát, gyermekei: Csanak József főmérnök, özvegy Ollinger Margitné, Csanak Géza és Csanak Béla zeneszerző, a Csokonai-színház karnyaga, valamint előkelő, kiterjedt rekonság gyászolja.

A temetés impozáns részvét mellett tegnap délután volt. Uray Sándor ref. lelkész búcsúztatta a jó magyart, derék polgárt, nemes kereskedőt, egyházának hű fiát, majd a koporsót a koszorúkkal elborított gyászhintóra emelték és a Csanak-Weszprémy — Sesztina — Nagybakay családok sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

— **Az arebört elcsúfító számos tisztátalanság,** mint gyulladásoz pirosságok pörsenések és pattanások, amelyek elégtelen emésztés következtében támadnak, a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által — reggelenként egy pohárral — rendszerint rövidesen eltűnnek. Kérdezze meg orvosát.

— **Debrecen sz. kir. város Iskolánkülvüli Népművelési Bizottságának** szervezésében az ingyenes analfabéta tanfolyamok már megkezdtek oktatni munkájukat. Felkérjük a munkaadókat, hogy írni-olvasni nem tudó alkalmazottaikat és ismerőseiket jelentsék be mielőbb d. e. 9 és 2 óra között. Jelentkezni állandóan lehet a Bizottság titkári hivatalában, Széchenyi u. 20. sz. alatt.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégek!**

Anyakönyvi hírek

Születések: Gavallér Bertalan uca-seprő, leány Mária, vitéz Kolosbosi Gyula ny. esendőrtörzsrőmester, leány Margit, Németi Ferenc kubikos, leány Mária, Papp István máv. napszamos, fiú Zoltán, Kokas Márton gazdálkodó, leány Margit, Tarcsai Imre süteményárus, fiú László, Király Béla kereskedő s., leány Ágnes, Edlisz Arnold könyvelő, leány Edit.

Házasságok: Pataki András fm.— Szabó Zsófia, Lovász Gyula gazdálkodó—Rácz Ilona, Szabó Ferenc malomtulajdonos—Thész Erzsébet, Lós Imre fm.—Faragó Eszter, Andirkó József hentes m.—Bodnár Katalin, Rabony György földbirtokos—Baranyi Erzsébet.

Halálozások: özv. Bene Józsefné ref. 65 éves, Dobó u. 30. Özv. Kozák Miklósné ág. ev. 71 éves, Bőszörményi út 14. Papp Károly kisbirtokos ref. 76 éves, Bőszörményi út 12. Erdei Lajos kerékgyártó m. ref. 89 éves, Vigkedvü M. u. 65. Korulossy Sándor ny. MÁV s. tiszt ref. 63 éves, Werbőczy u. 3. Balla István bérés r. kat. 37 éves, Balmazújváros.

Tiltakoznak országszerte a pénztári orvosok az orvostársadalom sérelmei ellen

Debrecenben és Budapesten tiltakozó gyűlést tartottak a pénztári orvosok.

Elkeseredett hangú értekezletet tartott kedden délután az Orvosi Kamara helyiségében a Pénztári Orvosok Egyesületének debreceni csoportja.

Az elnök, dr. Imre Gábor előadta, hogy legutóbb a 33-as bizottság elé rendeltetve került, melyről az orvosok hivatalos szervezetei is csak a saját útján értesültek. A rendelet a pénztári orvosok helyzetét lett volna hivatva megreformálni, azonban a tervezet magában a 33-as bizottságban is olyan nagy visszatetszést szült, hogy kénytelenek voltak napirendről levenni és december 30-ára tűzni ki újbóli tárgyalásra.

A Központi Orvosi Tanács f. hó 29-án táviratilag összehívta tagjait.

Tiltakozó gyűlést tartott a rendeltetve ellen s egyáltalában minden olyan eljárással szemben, mely az orvosi fórumok megkérdése nélkül akar dönteni orvosi kérdésekről.

A Központi Orvosi Tanács felszólította a vidéki egyesületeket is, hogy csatlakozzanak az általa megszerkesztett javaslatához. Ezért hívták most össze az értekezletet.

Az elnök után dr. Erdei Pál központi tanácstag ismertette a Központi Orvosi Tanács állásfoglalását a rendeltetvevel szemben és azt a javaslatot, melyet a tanács szerkesztett. Ismertette a pénztári orvosok helyzetét, mely egyre rosszabb és rosszabb lett az évek folyamán. 1927-ben leszállították a fizetéseket és felemelték a munkaidőt. Kollektív szerződések 1928 óta nem kötöttek. 1932-ben leszállították az orvosi fizetéseket, annak dacára, hogy az orvosok fizetésük 1 százalékát önként felajánlották a nehéz helyzetre való tekintettel.

Öt évenként rendezik az orvosok ügyeit s úgy látszik, a kormány ebben az öt évben még az erkölcsi alapot is ki akarja húzni az orvosok alól.

Szép tanítás az, hogy az orvos teljesítse minden körülmények között a maga kötelességét, de nem lehet teljes és kötelességek munkát kívánni attól az orvostól, akit súlyos anyagi gondok nyomnak, továbbképzésre nincsen lehetősége s emellett még a jövője is állandóan veszélyben forog. A mai orvos nem tud egy könyvet, egy receptgyűjteményt, egy folyóiratot megvenni már. És most még a kormány segítséget helyett az orvos alól az utolsó bázist is ki akarja vonni.

Ez az ellenséges magatartás nagy rövidlátásra vall. A Központi Orvosi Tanács határozatában kimondta, hogy amennyiben a kormány továbbra is ilyen diktatórikus módon, az orvosok megkérdése nélkül, — ami különben is törvényellenes — akarja intézni az orvosok dolgait, abban az esetben a vidéki szervezetekkel egyetemben le fog mondani, mert nem vállalhatja a felelősséget tovább. Ezeket az értekezletet, melyen a lemondás meg fog történni, február végére már össze is hívták. A Tanács a legerélyesebben követeli, hogy az orvosoknak legyen beleszólásuk a betegbiztosítási kérdésekbe.

hogy az orvosi kar a pénztári szolgálatban kapjon autonómiát, rendezzék az orvosok, bukás szélén álló nyugdíjintézetének viszonyait, mert a nyugdíjintézetet az 1927-es céltalan tömeges nyugdíjazások tették tönkre és tartásuk be a törvénynek azt a rendelkezését, hogy

az orvosi kérdésekben ne lehessen az illetékes orvosi fórumok nélkül dönteni.

Az előterjesztést, melyet az egybegyűlt orvosok állandóan elkeseredett megjegyzésekkel kísérték,

egyhangúan elfogadták

a Tanács többi követeléseivel együtt és ezután az elnök szavai-val véget ért a pénztári orvosok értekezlete.

Budapest, december 28. Budapesten ugyancsak egyidejűleg az Orvosegyesület Semmelweis-termében összegyűltek a pénztári orvosok és éles hangon emeltek óvatát a kormány rendeltetve ellen. A vélemények szerint, ha ez a rendelet életbe fog lépni,

egyetlen OTI-orvos egzisztenciája sem lehet biztos.

A rendelet tömeges nyugdíjazást jelentene és elviselhetetlen terhet róna az amúgy is bomlófélben levő nyugdíjintézetre s emellett olyan intézkedéseknek lenne az elseje, melyek nemcsak a pénztári orvosokat, hanem az egész orvosi kart a legsúlyosabban érintenék.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA

10—15 FILLÉRRREL JAVULT
Ujrozsa márciusra: 20.09, 20.01, zárlat 20.01—20.02, májusra: 20.02, zárlat 19.97—19.98.

Tengeri májusra: 13.60, 13.58, zárlat 13.63—13.64.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.55—20.95, 78 kg-os 20.85—21.25, 79 kg-os 21.10—21.45, 80 kg-os 21.20—21.55.

Rozs: 19.00—19.25.

Takarányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középmínőségű 15.40—15.75.

Zab: elsőrendű 16.30—16.50, középmínőségű 16.20—16.30.

Tengeri: 12.00—12.15.

Búza: 150 mm felsőtiszai 79-es 21.20
150 mm felsőtiszai 80-as 21.50, 300 mm felsőtiszai január 15-ig 80-as 21.75 budapesti paritásában, 200 mm 80-as beszállítva 21.15.

A ferencvárosi sertésvásárra

150 darab sertést hajtottak fel. A forgalom és az irányzat nem változott. Árak: prima uradalmi zsírsertés 113—114, prima szedett 106—109, öreg sertés 104—106, angol tőkesertés 104—108, újévi malac 150—200 fillér élősúly kg-ként. A malacpiacon idén előreláthatólag kis forgalom fog lebonyolódni, mert az árak olyan magasak, hogy a fogyasztók inkább a nehezebb süldőket vásárolják.

A mai bécsi sertésvásárra magyar részről 1450 darab sertés került felhajtásra.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 11.—11.70, dinár 7.25—7.80, USA dollár 335.95—339.95, francia frank 11.15—11.65, leu 2.35—3.—, lira 16.90—17.90, osztrák schilling 80.—80.70, svájci frank 77.65—78.00.

SPORT

SPORTNAPLÓ

Az úszószövetség fegyelmi bizottsága a két legjobb magyar vízi póló játékost, Németh Jánost és vitéz Halassy Olivért június 1-ig tiltotta el a nyilvános szerepléstől. A MUSz pártatlan szigorúságától példát vehetne az MLSz.

Toldi és Tátrai megfellebbezték a debreceni botrányból kifolyóan kapott pénzbüntetést. A két játékos bizonyára kitüntetést várt a verekedésekért.

Ma, szerdán a válogatott keret ellen áll ki a bukaresti Venus. A magyar csapat féldíonként más összeállításban szerepel. A Venusnak vasárnap nagy sikere volt, különösen a csatársor és ebben is Boda játéká tetszett.

A francia futball szencziója: a II. osztályú Montpellier 4:0 arányban legyőzte a kupában a Sochaux

csapatát, amely az I. ligában 5 pont előnnyel behozhatatlanul vezet. Évek óta nem volt ilyen megsejtése a francia futballnak és hogy a debreceniek szíve is fájjon kissé, eláruljuk, hogy a Montpellier legjobb embere Berecz volt, Ki egymaga 3 gólt lőtt.

Vágó csapata, a Valenciennes nagyon visszaesett és jelenleg a tabella 14-ik helyén áll. Tekintve, hogy a 15-ik már kiesik, könnyen előfordulhat, hogy az idén is Boeckay-játékos csapata vándorol vissza a II. osztályba.

Döcze, a Budafok csatára a tőről már nem jön haza, mert Svájca szerződött.

A Nemzeti új tréner szerződött egykori válogatott centerhályja, Hlavay György személyében.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

December 29-én, szerdán C) bérlet 13. sz.: Éva a paradicsomban.

December 30-án csütörtökön bérlet-szünetben: Éva a paradicsomban.

December 31-én, pénteken délután 3 és fél órákor gyermekelőadás filléres helyárrakkal: A kis lord.

December 31-én, pénteken este 7 és 10 órákor, rendez helyárrakkal: Szilveszteri kabaré.

A színházi iroda jelenti: Január hó 5-én Puccini világhírű operája a

TOSCA kerül színre

Relle Gabriellával,

az m. kir. Operaház kiváló művésznőjével, a legjobb magyar Toscával a címszerepben. Kívüle Lendvai Andor, alakítja Scarpiát és a tavaly feltűnt híres tenorista Lontos Constantin Cavardossit. A sekrestyés komikus buffó szerepét Arany József alakítja, a kiegészített zenekart Komor Vilmos vezényli.

Helyárraink olcsóbbak, mint tavaly. a legdrágább hely 4.60 fillér, a legolcsóbb 42 fillér.

HUNGARIA filmszínház. »Kölcsönként kastély«, Híradó.

49.533/1937 C. szám.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter 1937. évi 68.828 1935 F. M. számú határozatával elrendelt sertés és szarvasmarha hizlalási adatgyűjtéshez szükséges kérdőíveket leküldötte. A kérdőíveket az elsőfokú közigazgatási hatóság a 200 holdnál nagyobb területen gazdálkodók, az ipari hizlalással foglalkozók, valamint azok részére, akik a hatóság nyilvántartása szerint házi szükségletükön kívül húsz darab sertésnél, vagy nyolc darab szarvasmarhanál többet hizlalnak, kikézbcsítette.

Felhívja azonban a hatóság mind azokat, akik felhívást nem kaptak, de a fentiek szerint adatbevallásra kötelezve vannak, hogy a bevallásra szolgáló kérdőíveket átvevete végett az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kössuth u. 20. szám, földszint 46. sz.) hivatali helyiségben a hivatalos órák alatt jelenjenek meg.

A kérdőíveket az 1938 január hó 1-é állapotnak megfelelően kell kitölteni s a fenti hivatalos helyiségben legkésőbb január hó 3-ig kell beszoigálatni.

A ki a fenti rendelkezésekben foglaltaknak eleget nem tesz, az ellen a kihágási eljárás az 1929 XIX tc. 14—17. paragrafusai értelmében meg fog indíttatni.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága

Egész héten:

Éva a paradicsomban

Pénteken, 31-én, Szilveszterkor három előadás:

Nagy Szilveszteri Kabaré

I. 3¹/₂ A KIS LORD

II. 7

III. 10 Nagy Kacagó-est

Malac sorsolás!!!

HIRDETMÉNY. A m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak rendelete értelmében minden birtokos köteles az 1937 évi termésből származó kukorica

köröt, csuhát és csutkát 1938 május hó 15-ig felhasználni, vagy pedig a kukoricamoly pilléje kirepülésének megakadályozására alkalmas módon el-

raktározni, vagy megsemmisíteni. Kerepítés készítésére, tetőfedésre stb. csakis egy évvel régebbi kukorica szarát, vagy cirokköröt szabad használni, mikor

bennük a kukoricamoly hernyója nem életképes. Aki a védekezésre vonatkozó rendelkezés megtartását elmulasztja, kihágást követ el s büntetendő.

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉT KÖZ NAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Csinos,
intelligens fiatal lánnyal, vagy asszonnyal megismerkednék. — Egyszer élünk jellegre a Független Ujság kiadóhivatalába. 5516

Katonatisztek,
altisztek. »Unió« tagok elrendülő tűzifát, szénét, kokszot, briletet a legolcsóbb napi áron kapják 100 kg. má. házhoz szállítva. Vágó tűzifa- és szén-telepén — »Margitfürdő« mellett. Telefon: 10-24. 906

Független
fiatalasszony vagy leány ismeretséget keresem. — »Csupa szórakozás az élet« jellegre. 5517

**100 évben 1x
vásárolhat ilyen olcsón, mint most a
HAVAS Harisnyaházban**

„ELEKTRO-TOX”
ciap nélkül, mindent irtó Garanciával vállalja lakások szakszerű évi karbantartását, poloska, moly, szab, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen! Előkészületek nincsenek. Hayonként egy fél órát kérünk s egész évben tisztá a lakása! Irányárunk: szobánként és havonként P — 70-től P 1.10-ig. »ELEKTRO-TOX«, Miklós u. 8.

Betöltendő állás

Takarítónőt
parkettes lakásba keres: Csillag Arthurné, Rákosi Jenő u. 2. sz., I. emelet. 2286

Szobalányt,
ki főzéshez ért, hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Batthyány u. 17-19., fél-emelet 4. 2281

Ügyes,
megbízható bejárónő felvétetik a délelőtti órákra. Miklós uca 34., keresztépület. 2283

Mindenes
főzőnő jó bizonyítványokkal felvétetik. Arany János u. 6., balra. 2272

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal felvesz Péterfia 48., hátul az udvarban, keresztépület. 2255

Allást keresők

Nyugdíjas
bármilyen munkát elvállal. Elmegy napszámra is. Cím a kiadóban. 5422

Kiadó lakás

Különbejárattal
uccai szoba fürdőszobahasználattal, irodának is alkalmas, azonnalra kiadó. Sas uca 2.

Teljesen
különbejárattal csinosan bútorozott szoba kiadó. Péterfia uca 48. hátul az udvarban, keresztépület. Ertekezni reggel 8-11-ig délután 5-7-ig. 2204

Kiadó
uccai bútorozott szoba kétszemélynek is előszoba bejárattal január elsejére. — Arany János 19. sz. 2285

Lakást keresők

Két
hétre keresek központban (lehetőleg központi fűtéssel) bútorozott szobát. Telefon 34-41. 2256

Ingatlan

Olesó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd. Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth uca 41. 2257

Németül
beszélni rövid idő alatt megtanítom. Hatvan uca 1. I. kapu. III. 54. 2052

Eladás

Sertés,
140 kilós eladó. Vasútisor 9. 2284

Két
pár teljesen jókarban levő 37-es női félcipő olesón eladó. Széchenyi uca 45. szám, keresztépület. 2254

150 kilós
fiatal mangalica zsirsertés eladó. — Csörsz u. 14. sz. (Honvédtemető uccából nyíló első uca.) 1200

Egy
teljesen jókarban levő szmoking férfijöltöny, fekete-női-télikabát eladó. — Engel szabó, Halköz. 5466

Zongora
eladó. Kút u. 104. 2247

Vétel

Fay arekrémes téglékeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerháza (Színház mellett). 5198

Cséplőgépeket,
magánjárókat. — traktorokat — varrógépeket vesznek. Csereüzletek. Király, Royal épület. 5502

Rádió

Rádiókészülökeket,
ezidei összes típusokat lakásán vételkényszer nélkül díjmentesen bemutatom. — Varrógépek, kerékpárok szakszerű javítása. — Csereakció — részletfizetés Királynál, Royal épület. 5502

Rádió,
villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 2. 200

Ajánlat

4 pengő
száraz vágott tűzifa, 2 P 50 szagtalan — kőszén, — csak most. Miklós uca 49. Telefon: 15-60. 5513

Szilveszterre
virstlit és felvágottakat Panethnél szerezze be. — Péntek délután 3 óráig. 2287

VIZVEZETÉK
szerelést, javítást, átalakítást szolid árban vállal **BERENYI LAJOS,** Lorántffy u. I. sz. 2267

Királyi kávéi,
kitűnőek. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dezenfeld tér 11. 5477

Biharugrai
apró pontyok kilója 60 fillér. Halesarnok, József királyi herceg uca 2. Vigmozi bejárattal szemben. 5514

Rajzolt
rojtos párnák 56 f. ágynemű, függöny kézi- és géphímzés, monogrammozás legizlésebben: Favoritban, Csapó u. 24. 2187

Tüzelőanyagok:
Hazai legjobb minőségű kőszén olesó áron, tűzifa 4.40. Jakobovits Henrik raktárai, Széchenyi u. 22. 5515

Legszebb
ajándék egy eredeti **fe-t-mény a Képszalonból.** — (Gambrinus átjáró) Telefon: 34-56. 2211

Ujlétai
saját termései rizling, ezerjő boraimat ünnepekre 40 fillérért árusítom Maróthy György 10. 2186

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társától vásároljunk Olesó és megbízható. Bethlen 44. Telefon: 11-61. 5411

Gépirótaxi
Telefon: 3-56. Vállal levelezést, másolást, gép-leírást. (Gambrinus-átjáró) 2210

Heti egypengős
részletre kerékpárdinamót, hárompengős részletre kerékpárt, — rádiókészüléket — varrógépet kaphat. — Kőleszés — javítás — csere Királynál Royal épület. 5502

Ajándék
kosaras naptárak szenzációs választékban már 10 fillértől kapható Aezél antikváriumban, Széchenyi u. 2208

Dióhálok.
ebédlők, kombinált szekrények, irodaberendezések, konyhaberendezések, reklamiék, szelvények kaphatók. Dezenfeld tér 6. 5507

Őn nem fizet
a tölem vásárolt zsebken-dők és szálak monogrammozásáért. Nagy Gyula műhímező, Püspöki palota. 5505

Legjobb
kőszén a legolcsóbban Gabányi utóda Láng Miklós, Debrecen legregább és legnagyobb szénttelepén szerezhető be. Iroda és telefon: Csapó u. 28. Telefon: 24-49. 5463

Zamatos
ujlétai saját termései boraim Hterenként is kaphatók 36 f. Bethlen 44. 5409

Kül- és belvárosi
illatszerek nagy választékban, olesó árakon. — Jubadöntőkrém egyed-ékesítés Strauss Imre illatszertára. Hatvan u. 6. Zaidó héralpota. 5493

Ingyen
kóstolja meg saját termései, fokozhatatlan, toles-veit fahörömet. Literenként 60 fillértől. Széchenyi uca 22. Reichmann udvarban. 5503

Jaffa
narancs és olasz magnó, küli félvér narancs érkezett a Délgyümölcsesarnokba, Piac 7.

Zongorahangozó:
Gärtner Kút u. 104. 2247

A »Vitos«
kizárólagos villanygépek harisnyaszemfelszedés Piac uca 19., hátul az udvarban, emeleten található. Egy próba javítás meggyőzi önt arról, hogy a Vitos-téle harisnya pénzét megtakarítja.

Borsodi szén 2.50,
száraz tűzifa 4.20, őzdi szén legolcsóbban Kaufmann. Csapó u. 29. Telefon 14-17. 5476

Épületbontások.
Wesselényi 77., Timár 17. Kossuth, Csapó, Péterfia Hatvan uccai temetőben levő épületek bontásaiból összes anyagok olesón eladók. Egész épületek is megvehetőek. Csapó u. 3. 2251

Gyári
maradékokban legolcsóbban szerezhet be mindenféle anyagokat dr. Révésznénél, Piac 42. Pannónia udvarban. 5393

Hócipőt
tökéletesen javít Orbán gumiuuzem. Piac uca 7., az udvarban. 5447

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József 59. szám. Telefon 23-33. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

90 fillérért
4 fogásos kismenü kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házi koszt. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em.

Különléte

HUSFÜSTÖLES
olesón, pontosan, kilogrammtalanul Teleki uca 38. sz. alatt. 5489

A szerkesztésért és kiadásért felelős: FERENC LEVENTE, lapkiadó: Debreceni Független Ujság Vállalat Nagyművelő: Tiszántúli Könyv- és papírgyár Rt., József király herceg uca.